

Valideringsplan för Nationellt kvalitetsregister Elevhälsans medicinska insatser, EMQ

Syftet med validering är att bestämma hur stor andel av en eller flera variablers värden är korrekt registrerade

Allmänna förutsättningar

Data till EMQ inhämtas från digitala journalsystem via Nationell tjänsteplattform och tillgängliggörs i registret med automatiserade funktioner. Nationell tjänsteplattform är hälso- och sjukvårdens infrastruktur för e-hälsa. Endast information som dokumenteras i enskilda journaler i samband med besök i specifika nyckelåldrar hos skolsköterska och/eller skolläkare överförs till EMQ. I samtliga kommuner finns skolenheter där skolsköterska och skolläkare svarar för kvalitén inom elevhälsans medicinska insatser. Flera av stegen i Valideringsplanen som beskrivs utförs av skolsköterska och skolläkare på skolenheten.

Registrets övergripande ansvar

Styrgruppens arbetsutskott, som består av registerhållare och ordförande har ett övergripande ansvar för validiteten i de data som registret publicerar. Stöd och support till kommunerna i frågor som rör riktlinjer, datainsamling, variabler, definitioner och följsamheten till rutinerna i Valideringsplanen är av avgörande betydelse. Arbetsutskottet har ett ansvar att tillse att stödresurser finns tillgängliga.

Validering vid källan (journalen) för kommunen

Dokumentationsrutiner

Då data i registret hämtas direkt från dokumentationen i journalen är en viktig faktor för validitet av data i registret, att den som dokumenterar har god kännedom om vilken information som registret efterfrågar, hur information ska förstås och kategoriseras korrekt. Att upprätthålla kunskaper kräver utbildning, fortbildning och uppföljning av kommuner och skolenheter. Beskrivning av registrets variabler och definitioner finns i Registerbeskrivningen på www.emq.nu

Journalmallar och fasta val

En strukturerad standardiserad journalföring är en förutsättning för möjligheterna till insamling av data. För att öka validiteten på levererade data finns skapade mallar för den standardiserade datainformationen och fasta val för aktuella kategorier. Kommunens skolenheter bör tillse att en sådan utveckling av det lokala journalsystemet kommer till stånd.

Validering för orimliga värden - logiska kontroller

I de flesta journalsystem finns möjlighet att kontrollera den dokumenterade informationen för orimliga värden. Logiska kontroller kan antingen bestämmas av ett intervall inom vars gränser en variabls värde ska ligga eller tillåts inmatning av valfritt värde men med en varning för orimligt värde

vilket ger inmataren möjlighet till korrigerings. Bland de variabler EMQ samlar in passar den här typen av kontroll framför allt för tillväxtdata.

Jämförelse av aktuella resultat mot förväntat värde

I samband med den lokala uppföljningen av den egna kommunens data bör aktuella värden alltid valideras genom jämförelse med tidigare insamlade data. Kontroller bör även göras av eventuella variationer mellan de skolenheter som finns i aktuell kommun så att skolor vars data på ett markant sätt avviker från det förväntade eller från övriga skolenheter kan identifieras och följas upp. Via registrets onlinedata på aggregerad nivå kan också data på lokal nivå jämföras med regional och nationell nivå. Åtgärder bör ingå i den rutinmässiga kvalitetsuppföljning som skolenheterna svarar för.

Rutinmässig lokal validering av slumpmässig population

Rutinmässigt bör registret initiera validering av valda variabelers data genom jämförelser av slumpmässiga populationers journaldata med motsvarande data i registret. De slumpmässiga populationerna skapas av registret och kontrolleras därefter av skolenheterna. Journalen utgör facit.

Validering i registret

På samma sätt som data på lokal nivå kontrolleras för orimliga respektive förväntade värden bör också registret regelbundet utföra den typen av kontroller av data på regional och nationell nivå.

Kontroll av åtgärder för hög täckningsgrad

Ökad fullständighet med tvingande fält

För att minimera det interna bortfallet i registret bör skolenheterna införa tvingande fält för de data som ska levereras till registret. Med tvingande fält menas att journalsystemet kräver att en specifik information i en journalmall är besvarad innan den kan signeras. Tvingande fält fungerar också som en påminnelse för den som dokumenterar vilka uppgifter som är av extra vikt och som ska noteras i journalen. Tvingande fält är framför allt viktiga för variabler som saknar svarsalternativ som gör det möjligt att kontrollera bortfallet. För närvarande gäller det variabler som beskriver tillväxt, syn, hörsel, rygg och vaccinationer enligt standardiserad mall.

Kontroll av täckningsgrad mot externa källor

Registret ska regelbundet kontrollera registrets täckningsgrad med kommunens totala populationen för specifika nyckelåldrar som årligen rapporteras till EMQ från varje kommun.

Bortfall

Det finns två typer av bortfall, slumpmässigt eller systematiskt bortfall. Det är viktigt att identifiera typen och de bakomliggande orsakerna till bortfallet.